

СЕРЕДНІЙ ЗАРОБІТОК ДЛЯ ВІДПУСКНИХ: ЧИ ВРАХОВУВАТИ ДЕКРЕТНІ ТА ПЕРІОД ВІДПУСТКИ ДЛЯ ДОГЛЯДУ

(Коментар до листа Мінсоцполітики України від 25.12.15 р. № 1675/13/84-15)

Цілком погоджуємося з висновками цього листа. Справді, якщо в розрахунковому періоді для оплати відпустки (або компенсації за невикористану відпустку) є допомога по вагітності та пологах, то її суму потрібно включати в розрахунок. Підстава — абз. 4 п. 3 Порядку № 100¹. До речі, у розрахунок беруть і суми декретних, нарахованих за святкові дні. Зрозуміло, що й зважають на календарні дні, які припадають на період відпустки по вагітності й пологах (за винятком святкових днів, що на неї припали).

Зі своєї сторони нагадаємо: щоб визначити середній заробіток для відпускних (чи компенсації), *декретні беруть як дохід того місяця, за який їх нараховано*² (тобто розглядають їх із помісячною розбивкою). Так само розподіляють і лікарняні. Цей підхід — логічний і справедливий — дозволяє уникнути спотворень через завищення чи зниження середнього заробітку. Ратують за таке й фахівці Мінсоцполітики України. Так, у листі від 09.12.11 р. № 1105/13/81-11 вони наголошували: лише премії включають у заробітну плату того місяця, на який вони припадають згідно з розрахунковою відомістю, усі інші виплати слід урахувувати в ті місяці, за які їх здійснено.

Період відпустки по догляду за дитиною не враховують у кількість днів розрахункового періоду для відпускних (абз. 6 п. 2 Порядку № 100). Та це й зрозуміло, бо інакше вийшло б зниження середнього заробітку. Тож якщо у 12-місячному періоді перед місяцем надання відпустки (нарахування компенсації) є дні відпустки для догляду, то їх потрібно відняти.

Щоправда, трапляється й таке, коли в розрахунковому періоді для відпускних усуціль відпустка для догляду, тобто взагалі немає із чого рахувати. У такому разі керуються передостаннім абз. п. 4 Порядку № 100 й обчислюють середній заробіток із тарифної ставки (окладу), установленної працівнику на момент виходу у відпустку (чи на момент нарахування компенсації), а саме: множать місячну ставку на 12 міс. і ділять результат на кількість днів у розрахунковому періоді.

Насамкінець звернемо вашу увагу на ще один нюанс: період відпустки по вагітності й пологах входить до стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку, а от час відпустки для догляду за дитиною — ні (п. 3 ст. 9 Закону України "Про відпустки" від 15.11.96 р. № 504/96-ВР).

**Тамара ПРОЩИНА, консультант газети
"Все про бухгалтерський облік"**